

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
เรื่อง อำนาจในการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน  
ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๘๐๒/๑๑๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษขอหารือปัญหาการดำเนินการตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. สำนักคดีอาญาพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานয়กรัฐมนตรี และกลุ่มงานป้องกันปราบปรามเงินนอกระบบ กระทรวงการคลัง ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิด กรณีนิติบุคคลรายหนึ่งมีพฤติการณ์ประกอบธุรกิจที่เข้าข่ายเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ในการประชุมร่วมกันของทั้งสามหน่วยงาน ที่ประชุมมีมติให้ส่งเจ้าหน้าที่ไปเปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร โดยใช้ชื่อแฝง พร้อมใช้วิธีการแฝงตัวตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ เพื่อสมัครเป็นสมาชิกและหาหลักฐานประกอบการสืบสวนสอบสวน แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการตามมติที่ประชุมได้ เนื่องจากธนาคารไม่ยินยอมให้เปิดบัญชีโดยใช้ชื่อแฝง

๒. สำนักคดีอาญาพิเศษได้ประชุมร่วมกับผู้แทนสมาคมธนาคารไทย ผู้แทนธนาคารพาณิชย์ และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อหารือแนวทางหรือวิธีการที่จะนำมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ มาใช้ในการสืบสวนสอบสวน ที่ประชุมมีความเห็นในเบื้องต้นว่า ธนาคารยินดีให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามมาตรา ๒๗ ดังกล่าว แต่มีข้อติดขัดบางประการ เนื่องจากมีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. ๗๗/๒๕๕๑ เรื่อง การกำหนดให้สถาบันการเงินปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชน ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินของสถาบันการเงินไว้อย่างชัดเจนในข้อ ๕.๒ ว่า ในการเปิดบัญชีเงินฝากหรือการรับเงินจากประชาชน สถาบันการเงินต้องจัดให้ลูกค้าแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับตนเองอย่างละเอียดในแบบรายการที่สถาบันการเงินกำหนดขึ้นพร้อมลงลายมือชื่อ สำหรับลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดา ข้อ ๕.๓.๑ กำหนดว่าเอกสารที่ต้องมีอย่างน้อยต้องเป็นเอกสารที่ระบุเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลนั้นด้วย ประกอบกับในข้อ ๕.๕ กำหนดว่าสถาบันการเงินจะให้ลูกค้าปิดชื่อจริง ใช้ชื่อแฝง หรือใช้ชื่อปลอมมิได้ จึงเกิดปัญหาการไม่มีเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนแฝงที่จะใช้ในการเปิดบัญชี กรมสอบสวนคดีพิเศษต้องประสานงานกับกรมการปกครอง นอกจากนี้ ยังมีปัญหาข้อกฎหมายว่า การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดของเจ้าหน้าที่ธนาคารฯ ที่ขัดต่อมาตรา ๔๑

แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินฯ เนื่องจากการเปิดบัญชีโดยใช้ชื่อแฝงโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ จะถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๓. กรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๘๐๘/ว๓๔๓๖ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงธนาคารพาณิชย์จำนวนหกแห่ง ขอให้เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารให้นายธรัช สุทธิสมบุรณ์ เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษในชื่อ นายพงศ์ภักดิ์ ศิลาทองคำ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ

ธนาคารพาณิชย์ทั้งหกแห่งได้มีหนังสือแจ้งว่า ธนาคารยินดีจะให้ความร่วมมือกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ แต่เนื่องจากธนาคารอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย จึงต้องปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. ๗๗/๒๕๕๑ นอกจากนี้ ธนาคารต้องปฏิบัติตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินฯ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติให้สถาบันการเงินต้องทำความรู้จักลูกค้า การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า โดยต้องจัดให้ลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาอย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลและหลักฐาน เช่น ชื่อและนามสกุล บัตรประจำตัวประชาชน ดังนั้น ธนาคารจึงไม่สามารถดำเนินการตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษขอความร่วมมือได้ เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและระเบียบดังกล่าวได้

๔. กรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๘๐๘/๒๘๔๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงกรมการปกครอง ขอให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนอำพรางสถานะที่แท้จริงให้กับนายธรัช สุทธิสมบุรณ์ เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ ในชื่อ “นายพงศ์ภักดิ์ ศิลาทองคำ” เพื่อนำไปใช้เปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร และสมัครเป็นสมาชิกของนิติบุคคลที่ต้องสงสัย

กรมการปกครองได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๙.๒/๒๙๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ แจ้งว่า มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ บัญญัติให้ผู้ที่จะมีบัตรได้ต้องมีสัญชาติไทย มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้าน เว้นแต่จะเป็นบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในปัจจุบันเป็นการทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอกประสงค์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้ถือบัตรต้องมีรายการชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด รูปถ่าย ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านในขณะที่ยื่นคำขอ และเลขประจำตัวประชาชนพิมพ์ในบัตร โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องพิมพ์ลายนิ้วมือ กำหนดเลขหมายคำขอ เลขที่อนุญาตให้ทำบัตร และรูปถ่ายผู้ขอทำบัตร นำไปจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์บนแถบบันทึกข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลทางทะเบียน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบพิสูจน์ตัวผู้ถือบัตรผ่านเครื่องอ่านบัตร ซึ่งขณะนี้กรมการปกครองได้อนุญาตให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนนำเครื่องอ่านบัตรดังกล่าวไปใช้งานเป็นจำนวนมาก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ดังนั้น หากมีการนำบัตรประจำตัวประชาชนที่ปลอมแปลงขึ้นไปใช้หรืออ้างแสดง จะทำให้ตรวจสอบพบได้โดยง่ายว่าเป็นบัตรปลอม จึงเห็นว่าการออกบัตรเพื่ออำพรางสถานะบุคคลจะทำให้เกิดปัญหาในทางกฎหมาย

๕. กรมสอบสวนคดีพิเศษได้เสนอปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ ต่อ กคพ. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมมีมติให้กรมสอบสวนคดีพิเศษประชุมหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีกฎหมายในลักษณะเดียวกันที่ให้มีการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่ออำพรางสถานะที่แท้จริงได้ เพื่อหารือแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ประชุมร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ประชุมมีความเห็นตรงกันว่า มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ มีบทบัญญัติที่ชัดเจนให้อธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ และมีบทคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการดังกล่าว จึงเห็นควรให้กรมสอบสวนคดีพิเศษนำเรื่องเสนอต่อ กคพ. เพื่อมีมติเห็นชอบให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๒๗ ดังกล่าว

๖. กรมสอบสวนคดีพิเศษได้นำเรื่องเสนอต่อ กคพ. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินการตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ ที่ประชุมมีมติให้กรมสอบสวนคดีพิเศษประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ประชุมร่วมกับกระทรวงการคลัง กรมการปกครอง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการขนส่งทางบก ธนาคารแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ผลการประชุมสรุปได้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายเฉพาะหรืออนุบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้นมีการใช้และตีความกฎหมายเฉพาะ และบทบัญญัติมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ ที่แตกต่างกัน ที่ประชุมจึงได้เสนอให้ กคพ. หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้ได้ข้อยุติ และเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

กรมสอบสวนคดีพิเศษพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาการดำเนินการตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ และเพื่อให้การดำเนินการตามมาตรา ๒๗ เป็นไปด้วยความถูกต้อง มีความชัดเจน และเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้ได้รับมอบหมายอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ ให้สถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารโดยใช้ชื่อแฝงให้กับบุคคลที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายได้หรือไม่ และหากสถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ หรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารโดยใช้ชื่อแฝงให้กับบุคคลที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายตามที่อธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแล้ว สถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ หรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าว จะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ หรือไม่

๒. อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้ได้รับมอบหมายอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ ให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายเฉพาะหรืออนุบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้น เช่น กรมการปกครองที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ หรือพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือกรมการขนส่งทางบกที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดทำข้อมูลอำพรางสถานะที่แท้จริงให้กับบุคคลที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายได้หรือไม่ และหากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวจัดทำข้อมูลอำพรางสถานะที่แท้จริงให้กับบุคคลที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแล้ว หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ หรือไม่

**คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑)** ได้พิจารณาข้อหารือของกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (กรมสอบสวนคดีพิเศษและสำนักงานคุ้มครองพยาน) และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ประเด็นปัญหาที่กรมสอบสวนคดีพิเศษขอหารือทั้งสองประเด็นเป็นกรณีที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้ได้รับมอบหมายอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารหรือจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบัตรจัดทำเอกสารหรือหลักฐานเพื่อใช้ในการสืบสวนสอบสวนให้กับบุคคลที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้ได้รับมอบหมายได้หรือไม่ และหากกระทำการดังกล่าวแล้วจะได้รับความคุ้มครองหรือไม่ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่แน่ใจว่าจะมีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๒๗ ดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้จัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้นเพื่อรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับคดีอาญาบางประเภทที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยในการดำเนินการดังกล่าวกฎหมายได้ให้อำนาจอธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๒๗<sup>๑</sup> ทั้งนี้ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในคดีพิเศษมีประสิทธิภาพ การที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้ได้รับมอบหมายขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารโดยใช้ชื่อแฝงหรือจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนโดยอำพรางสถานะที่แท้จริงให้กับเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อสมัครเป็นสมาชิกนิติบุคคลที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด จึงเป็นวิธีการที่กฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจอธิบดีเป็นกรณีพิเศษและเป็นการเฉพาะในการให้หน่วยงานหรือบุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ดังนั้น หน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำเอกสารหรือหลักฐานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสืบสวน

<sup>๑</sup>มาตรา ๒๗ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้บุคคลใด จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อธิบดีกำหนด

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบ

สอบสวนตามมาตรา ๒๗<sup>๒</sup> ดังกล่าว จึงมีอำนาจกระทำได้เพราะเป็นการกระทำที่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ใด หากแต่เป็นเรื่องระหว่างหน่วยงานของรัฐที่จะต้องร่วมมือกัน และเมื่อการกระทำดังกล่าวเป็นวิธีการพิเศษและเป็นกรณีเฉพาะที่กฎหมายให้อำนาจเพื่อใช้ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ หน่วยงานหรือบุคคลที่กระทำการดังกล่าวจึงได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๒๗ วรรคสองที่บัญญัติว่า การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบ

อย่างไรก็ตาม จากการรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่าแต่ละหน่วยงานเห็นว่าประเด็นปัญหาสำคัญของเรื่องนี้อยู่ที่การออกบัตรประจำตัวประชาชนโดยการอำพรางสถานะที่แท้จริง ซึ่งหากสามารถกระทำได้ ปัญหาข้อหาหรือกรณีอื่นก็จะหมดไป ทั้งปรากฏว่าการออกบัตรประจำตัวประชาชนโดยใช้ชื่อแฝงนั้น กรมการปกครองเคยออกให้แก่เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษมาก่อนแล้ว แต่ได้ยกเลิกไปเมื่อมีการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบเนกประสงค์ เนื่องจากเกิดความไม่แน่ใจว่าหากกระทำการดังกล่าวแล้วจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย แม้มาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ จะบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบก็ตาม ในเรื่องนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) มีความเห็นว่าการสอบสวนคดีพิเศษอาจพิจารณาเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นผู้รักษาการพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประสานงานกับรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำตามมาตรา ๒๗ เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้รักษาการกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนหรือกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในการแสวงหาแนวทางการปฏิบัติในเรื่องนี้ร่วมกัน เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ในการออกบัตรประจำตัวประชาชนมีความมั่นใจว่าการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้จะไม่ต้องรับผิดชอบในทางใด ๆ ไม่ว่าทางวินัยทางปกครอง ทางแพ่งหรืออาญา

(นายดิศพัทธ์ โทตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๘

<sup>๒</sup>โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น